

Opleiding leescoördinator

Essentie van de cursus Open Boek en condities voor trainers

Ontstaansgeschiedenis

De cursus *Open Boek, opleiding leescoördinator* is ontstaan in 1997 uit het project Schoolbibliotheken 2000 van Stichting Lezen. In 2005 werd op initiatief van Stichting Lezen een pluspakket bij de post HBO -opleiding taalcoördinator (Fontys) uit deze cursus gemaakt in samenwerking met SLO en Fontys Eindhoven/ Veghel

In 2011 werd de cursus herzien om samen met het *Open Boek, handboek leesbevordering* te worden uitgevoerd. De cursus is een vast onderdeel van de Bibliotheek *op school*. Door de oprichting van een stuurgroep Open Boek, onder regie van Stichting Lezen is er een betere kwaliteitsbewaking van de cursus en van de nascholing (voor trainers en leescoördinatoren) mogelijk.

De cursus Open Boek bestaat uit (*Draaiboek voor cursusleiders*, 2013):

1. Een handleiding met draaiboeken voor cursusleiders

De handleiding bestaat uit een algemene inleiding over condities en richtlijnen om de cursus Open Boek te mogen geven en een draaiboek per bijeenkomst met bijbehorende blanco boekenlijsten die jaarlijks worden geactualiseerd en gepubliceerd op biebtobieb.nl.

2. De inhoud van de vier bijeenkomsten

De bijeenkomsten bestaan uit werkopdrachten voorzien van beknopte informatie door de cursusleider. In de cursus dient steeds de laatste versie te worden gebruikt. In dit geval: Cursus Open Boek versie mei 2013.

3. Open Boek, handboek leesbevordering.

In dit handboek wordt de visie op leesbevordering uitgewerkt en wordt achtergrondinformatie bij de cursusonderwerpen verstrekt. De inhoud van het handboek is uitgebreider dan de cursus en is meer met elkaar in samenhang gebracht. Het handboek is verplicht cursusmateriaal voor cursusleiders en cursisten. 'Open Boek, handboek leesbevordering' is echter ook interessant voor derden. Het handboek is te bestellen bij: Kinderboekwinkel de Boekenberg en heeft een vaste prijs van € 27,50. Besteladres: info@boekenberg.nl of www.boekenberg.nl.

Gebruik van de cursusinhoud

De cursusinhoud dient integraal te worden aangeboden. (Zie: essenties van de cursus). Het is toegestaan om plaatselijke leesbevorderingactiviteiten toe te voegen of andere regio-specifieke inkleuringen aan te brengen. Bij twijfel dient contact met de auteur te worden opgenomen: joswalta@kpnmail.nl. Bij grote wijzigingen schriftelijke toestemming van de auteur vereist.

Gebruik van Open Boek, handboek leesbevordering

Het handboek wordt op drie manieren ten behoeve van de cursus gebruikt:

- Tijdens de cursusbijeenkomsten bij het uitvoeren van opdrachten.
- Ter voorbereiding op een bijeenkomst
- Ter voorbereiding op een studiebijeenkomst voor leescoördinatoren (het handboek biedt meer onderwerpen aan dan de cursus) of een workshop voor scholen of bibliotheken.

Conditie en richtlijnen om de cursus Open Boek te mogen geven

De cursus 'Open Boek' mag uitsluitend worden aangeboden door - of in opdracht van - een Bibliotheek of POI die beschikt over een gecertificeerde cursusleider. Een bevoegde cursusleider is in het bezit van het certificaat: 'Cursusleider Open Boek' verstrekt door Stichting Lezen. Gecertificeerde trainers krijgen via Stichting Lezen toegang tot de meest recente digitale cursusmaterialen.

Het trainerscertificaat kan verkregen en behouden worden als aan onderstaande eisen wordt voldaan:

1. deelname aan de studiedagen 'Train de trainer- cursus Open Boek ' georganiseerd door Stichting Lezen en verzorgd door de auteur van de cursus,
2. een overwegend goed tot zeer goed geëvalueerde eerste cursus in de praktijk hebben gegeven samen met een gecertificeerde trainer. Daartoe dienen de cursusgegevens (zie p.1 van bijeenkomst 1), een overzicht van de evaluaties vergezeld met de afzonderlijke evaluatieformulieren te worden opgestuurd naar Stichting Lezen.
3. jaarlijks deelnemen aan een of twee nascholingsbijeenkomsten, georganiseerd door de stuurgroep Open Boek,
4. jaarlijks melden hoe vaak, aan hoeveel deelnemers van welke scholen de cursus wordt gegeven.
5. opsturen van de samenvatting van de evaluatieformulieren van iedere gegeven cursus naar Stichting Lezen,
6. het ten minste jaarlijks geven van de Open Boek cursus.

Conditie en richtlijnen voor leescoördinatoren

- Hebben de cursus Open Boek gevolgd en het certificaat ontvangen
- Nemen ten minste een keer per jaar deel aan de studiebijeenkomsten (nascholing) ter verrijking van kennis en vaardigheden

Essenties van de cursus Open Boek

De kernpunten van de cursus Open Boek zijn:

1. De visie op leesbevordering: leesplezier als voorwaarde voor leesmotivatie.
Leesmotivatie omvat tevens de behoefte om de leesvaardigheden te willen verbeteren wat betreft techniek en begrip.
2. Leesbevordering is hoofdzakelijk gekoppeld aan kinderboeken. We onderscheiden verschillende boekensoorten, die elk een eigen functie in de leesontwikkeling vervullen:
3. Leesbevordering appelleert aan het vakmanschap van de leerkracht door de inzet van leesbevorderingwerkvormen en van daaruit functioneel methodegebruik om kennis en vaardigheden aan te leren. Enige kennis van de (geschiedenis) van de jeugdliteratuur en kennis van de functies van de boekensoorten behoort ook tot het vakmanschap.
4. De werkvormen worden in samenhang gezien. De Boekenkring is de centrale werkvorm.
5. Leesbevordering gaat over in literatuureducatie. Bij leesbevordering horen de recreatieve en de explorerende functie van lezen. Bij literatuureducatie hoort de reflectieve functie met als belangrijkste werkvorm Vertel eens... (Chambers).
Literatuureducatie is een discipline van kunst- en cultuureducatie.
6. Een actuele en aantrekkelijke schoolbibliotheek is de motor van leesbevordering.
7. De leescoördinator als spin in het web van de leesbevordering met als primaire doelgroep de leerkrachten en als secundaire doelgroep de ouders.
Leescoördinator en leesconsulent vormen samen de as van de leesbevordering
8. Het schrijven van ten minste het jaarplan (leesplan.nl) maakt deel uit van de cursus.

Meer informatie over de cursus Open Boek en het handboek: Jos Walta (auteur):
joswalta@kpnmail.nl of info@boekenberg.nl

Meer informatie over de (na)scholing en certificering van trainers: tdeboer@lezen.nl